

Bemærkninger til lovforslaget

Baggrunden for lovforslaget

Dansk Sprognævn og dansk retskrivning har hidtil været reguleret ved to bekendtgørelser om retskrivning (nr. 24 af 27. feb. 1892 om retskrivningen og nr. 128 af 22. marts 1948 om ændringer i retskrivningen) og bekendtgørelse nr. 563 af 26. nov. 1981 om Dansk Sprognævn. Disse bekendtgørelser har ikke haft direkte lovhjæmmel.

Undervisningsministeriet har gennem længere tid arbejdet med tanken om revision af bestemmelserne om retskrivning inden for undervisningsområdet med henblik på en modernisering og regelsanering af disse bestemmelser. Det har indgået i disse planer, at reguleringen af retskrivningen gennem lovbestemmelser skal være af generel karakter, mens den detaljerede regulering skal finde sted i den retskrivningsordbog, der udgives af Dansk Sprognævn.

Undervisningsministeriets planer har aktualiseret Kulturministeriets overvejelser om revision af bestemmelserne om Dansk Sprognævn. Det indgår bl.a. i disse overvejelser at præcisere Sprognævnets formålsbestemmelse, at fastlægge nævnets normerende opgave og at understrege, at principielle ændringer af retskrivningen kræver godkendelse af kulturministeren efter indhentet udtalelse fra undervisningsministeren.

Med lovforslaget skabes der nu udtrykkelig lovhjæmmel for Dansk Sprognævnets virksomhed, idet der herved er lagt vægt på, at bestemmelserne om Dansk Sprognævn har virkning over for borgerne.

De spørgsmål, som nu er taget op til fornyet overvejelse, er dels Sprognævnets opgaver, herunder den mere normative side af virksomheden, dels dets sammensætning og struktur.

Hovedformålet med lovforslaget er fastlæggelsen af Sprognævnets *normerende funktion*, som nu skal ses i sammenhæng med Undervisningsministeriets forslag til lov om dansk retskrivning. Undervisningsministeriets lovforslag fastslår, at dansk retskrivning fastlægges af Dansk Sprognævn og offentliggøres i Dansk Sprognævnets retskrivningsordbog. Undervisningsministeriets lovforslag afløser de to bekendtgørelser om retskrivning.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser.

Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Miljømæssige og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til stk. 1-4

Beskrivelsen af Sprognævnets opgavevaretagelse afviger ikke væsentligt fra bekendtgørelsens bestemmelser herom. Bestemmelsen indeholder dog en fastlæggelse af Sprognævnets normerende funktion, jf. bemærkningerne ovenfor.

I denne sammenhæng finder ministeriet det ønskeligt at understrege, at Sprognævnet arbejder på videnskabeligt grundlag og i sit arbejde tager hensyn til både traditions- og sprogbrugsprincippet (jf. bemærkningerne nedenfor til § 1, stk. 5).

Sprognævnets samarbejde med andre lande omfatter især udveksling af erfaringer, oplysninger og råd om nye ord. I denne sammenhæng samarbejdes der specielt med det norske og svenske sprognævn.

Til stk. 5

Det foreslås at give kulturministeren hjemmel til i bekendtgørelse at fastsætte nærmere regler om grundlaget for Sprognævnets virksomhed. De retskrivningsregler, der fastlægges af Dansk Sprognævn, skal fastlægges i overensstemmelse med visse hovedprincipper for retskrivningen og publiceres i eller i tilknytning til den retskrivningsordbog, der udgives af Sprognævnet.

Efter udtalelse fra Sprognævnet bygger dansk retskrivning på to hovedprincipper, et traditionsprincip og et sprogbrugsprincip.